

VILNIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

LII. METAI. 281 (572) N. Telephone: EVergreen 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK, PENKTADIENIS, 1938 M., GRUODŽIO-DECEMBER 9 D.

KAINA 3 CENTAI

ŠIANDIEN

Nesukalba su savim
Nežino Klaipėdos padėtis
Vokiški bailiai

S. E. VITAITIS

Tėvynės redaktorius nesukalba pats su savim. Jis pripažįsta, kad "buvusi demokratiška Čekoslovakijos valdžia dabar viską daro tik taip, kaip Hitleris nori". Vienok apsisukęs prikašioja Lietuvos valstybės vadams, kad jie nusilenkdami Hitleriui papildę Klaipėdos išsižadėjimą ir švelnindami Lietuvos kaimyninius santykius su Lenkija "pražiopsojo puikiausią progą išlaisvinti Vilniaus krašto lietuvius". Būtų įdomu išgirsti, kaip Tėvynės redaktorius esamose sąlygose būtų "laisvines" Vilniaus krašto lietuvius?

Jei daug kartų galingesnė už Lietuvą Čekoslovakija buvo priversta nusilenkti Vokietijai ir Lenkijai ir jei "buvusi demokratiška Čekoslovakijos valdžia" pildė visas Hitlerio užgaidas, tai ar išmintinga smerkti Lietuvos užsienio politiką? Tik paskutinis durnelis ir kraštutinis demagogas gali nesuprasti, kad Lietuvos padėtis nei kiek negeresnė už Čekoslovakijos padėtį. Nežiūrint, šiandien Lietuva dar turi daugiau savistovumo už Čekoslovakiją.

Kartu Tėvynės redaktorius pasirodo ir visiškai nežinantis Klaipėdos krašto padėtis. Jis tikrina, kad "skriaudžiamai" Klaipėdos krašto lietuviai tik dabar pradėję galvoti apie autonomiją ir sako:

"Bet jie nori 'autonomijos', tikėdamiesi, kad prie tos autonomijos jie savo krašte bent sargų vietą galėtų gauti. Tuo tarpu 'autonomija' yra tik Hitlerio sugalvotas pabūklas Klaipėdai pasiimti į savo rankas".

Vadinasi, Tėvynės redaktorius dar nežino, kad Klaipėdos kraštas buvo autonomiškas jau tuomet, kai Hitleris Austrijoje namus maliovojo ir nei nesvajojė apie Vokietijos diktatoriaus sostą. Kiekvienas lietuvis žino, kad Klaipėdos kraštas valdosi autonomiškai visą laiką nuo pat Versalio taikos pasirašymo. Šio fakto nežino tik vienas Tėvynės redaktorius. Vienok drįsta kalbėti apie tokius dalykus, apie kuriuos mažiausio supratimo neturi.

Lietuvos laikraščiai praneša, kad pakvaišę Klaipėdos krašto naciai užpildinėja ir terorizuoja lietuviškų mokyklų mokinius. Tik vienos savaitės laiko padaryta apie 80 užpuolimų Klaipėdos miesto gatvėse.

Kiekvienam suprantama kurio tikslo naciai užpildinėja lietuvius mokinius. Jie nori tokiu teroru sulaukyti lietuvių jaunimą nuo lankymo lietuviškų mokyklų. Nacių teroristai mano, kad jų užpildinėjami ir mušami lietuviai atsiskaks eiti į lietuviškas mokyklas ir eis į jų mokyklas, kuriose naciai galėtų vokiškinti lietuvių jaunimą. Žinoma, naciai klysta tikėdamiesi teroro priemonėmis nuslopinti lietuvių tautinį susipratimą.

Vokiški teroristai kartu pasirodo ir paskutiniai bailiai. Jie užpildinėja ir sumuša tik jaunesnįjį amžiaus mokinius ir mergaites mokines. Tokių užpuolimų keliu sumušta apie 50 mergaičių. Vadinasi nacių teroristai drąsūs tik prieš vaikus ir mergaites, kurie nepajėgia apsiginti.

Atsakingas. — Albert N. Chaperau, kuris traukiamas atsakomybėn už moteriškų drabužių šmugeliavimą iš Prancūzijos į Ameriką.

TIRIA GALIMUMUS PRAPLEŠTI PREKYBOS APYVARTĄ SU PRANCŪZIJA

KAUNAS. — Tenka patirti, kad atitinkamose įstaigose yra tiriami galimybės padidinti prekybos apyvartą su Prancūzija ir sutvarkyti prekybos reikalus su Egiptu, sudarant prekybinį susitarimą. Kada bus istirti galimybės padidinti prekybos apyvartą su Prancūzija, numatoma jai pasiūlyti praplešti esamąjį prekybinį susitarimą.

Vokietija Lietuvai šiuo metu yra suteikusi papildomus kontingentus parduoti už 62,000 litų ančių ir nustatiusi kontingentą kiškiams 800,000 lt. suma.

Ieško naujo kelio iš Atlanto į Ramųjį vandenyną

WASHINGTON, gruodžio 8 d. — Vėliausiu laiku nuolat kalbant apie naują karą, Jungtinės Amerikos Valstybės pradėjo galvoti apie naujo kanalo kasimą, jungti Atlantą su Ramioju vandenynu. Kaip žinoma, dabar tuos du vandenynus jungia Panamos kanalas, bet jeigu karo metu priešas į kanalą subombarduotų, tai tekėtų iš Atlanto į Ramųjį vandenyną plaukti aplink visą Pietinės Amerikos žemyną. Dabar ruošiamas planas iškasti naują kanalą tarp Nicaragua ir Costa Rica respublikų per Nicaragua ežerą. Toks kanalas kainuotų \$725,000,000.

ANNA MARIE HAHN ĮVYKDYTA MIRTIES BAUSMĖ

COLUMBUS, Ohio, gruodžio 8 d. — Vakare vakare apie 8 valandą Columbus kalėjime įvykdyta mirties bausmė Anna Marie Hahn, kuri buvo nuteista už keturių vyrų nuuodymą. Keletą kartų prieš mirties bausmės įvykdymą ji bandė apeliuoti į aukštesnę teisimą ir prašė gubernatoriaus pakeisti mirties nuosprendį kalėjimu iki gyvos galvos, bet gubernatorius atsisakė. Ji paliko vieną sūnų.

Atidarytas naujas Panevėžio — Joniškėlio geležinkelis

KAUNAS. — Gruodžio 3 d. dalyvaujant vyriausybės ir Bažnyčios atstovams, atidarytas naujas 38,5 kilometrų Panevėžio — Joniškėlio geležinkelis ir 21 kilometro Panevėžio — Pumpėnų pientas.

Tai biau rūš vokiški bailiai. Vienok yra tokių neišmanėlių, kurie tiki, kad vokiečiai yra kultūringa tauta. Tuo tarpu Klaipėdos krašto vokiečiai pasirodo net be jokios garbės barbarais.

AMERIKOS DELEGACIJA JAU ATVYKO Į PAN-AMERIKOS KONFERENCIJĄ

Cordell Hull tariasi su kitų valstybių delegatais svarbiais konferencijos klausimais

MIRĖ VOKIETININKŲ SUMUSTAS DARBININKAS

KLAIPĖDA. — Gruodžio 4 dienos vakare Priekulėje vokiečių sumuštas lietuvių darbininkas Jenušys, kuris to pasekmėje gruodžio 5 d. ir mirė. Junkaičiuose vokiečiai sunkiai sužalojo galvas dviem pašto darbininkams. Be to, gruodžio 5 d. išdaužyti Vytauto Didžiojo gimnazijos, Klaipėdoje, langai.

DAR ATIMTA 128 PASAI IS LIETUVIŲ

KLAIPĖDA, gruodžio 6 d. — Šiomis dienomis dar atimti 128 pasai iš lietuvių, kas reiškia, kad tie asmenys negalės ateinančiuose rinkimuose balsuoti. Vokietininkai pasiryžę atimti vietos gyventojų pozymį iš visų, apie kuriuos mano, kad balsuos už lietuviškus sąrašus.

ITALAI KONCENTRUOJA KARIUOMENES TUNISO PASIENYJE

TUNIS, Afrika, gruodžio 8 d. — UP. žiniomis Italijos Gubernatorius Libijoje, Marsalas Balbo pasiuntė į Tuniso pasienį keletą kariuomenės pulkų. Prancūzijos karo vadovybė Tunise taip pat pasiuntė daugiau kariuomenės į Libijos pasienį ir sustiprino viso pasienio apsaugą.

STATOMA SPORTO SALE 13,000 ŽIURŲŲ TALPOS

KAUNAS, gruodžio 6 d. — Šiomis dienomis pradėta statyti būsimomis Europos krepšinio pirmenybėms Kaune sporto salė, kurioje tilps 13,000 žiūrovų. Pirmenybės globos Valstybės Prezidentas.

Cekų darbo batalijonai. — Čekoslovakijos Darbo Batalijono nariai dabar tiesia naujus kelius, kurie jungia čekų pramonės centrus su provincija. Vokiečiams paėmus sudetų kraštą čekai neteko daugelio kelių ir geležinkelių, kuriuos finansuoja iš anglų gautais pinigais.

Jauniausias. — Lindley G. Beckworth, 25 metų amžiaus Texas valstybės atstovas J.A.V. Kongrese. Jis yra jauniausias kongresmenas.

LENKIJOS MINISTRO LIETUVAI CHARWATO PARVEIKIMAS SPAUDAI

KAUNAS, gruodžio 6 d. — Šiomis dienomis Lenkijos ministras Lietuvai p. Charwatas spaudai pareiškė, kad Lenkijos vyriausybė nori su Lietuva pasirašyti abi šalis patenkinantį prekybinį susitarimą. Leidimas Vilniuje organizuoti Lietuvių Mokslo Draugijai esąs Lenkijoje susidaranti atmosferos simbolis.

MIRĖ REZISORIUS KONSTANTAS GLINSKIS

KAUNAS. — Gruodžio 3 d. mirė žinomas dramos režisierius Konstantas Glinskis. Jis jau prieš didįjį karą vaidino lietuvių teatro rateluose, o nepriklausomoje Lietuvoje buvo vienas iš Valstybės Teatro dramos kūrėjų.

INFORMUOJAMA LENKŲ VISUOMENĖ APIE LIETUVIUS

VILNIUS. — Vilniaus Demokratų Klubas surengė specialų Vilniaus krašto lietuvių būklei pažinti vakarą. Jame lenkus informavo patys lietuviai. Įžanginį žodį tarė "Kultūros" švietimo draugijos pirmininkas Ant Krutulyš, po to "Kultūros" sekretorius St. Šulija kalbėjo apie lietuvių kultūrinę ir švietimo būklę, o "Lietuviškojo Baro" redaktorius inž. M. Kraužlys apie ekonominį kaimo gyvenimą. Po pasikaito kelias valandas buvo diskusijos.

Demokratų Klubas nutarė su lietuviams užmegstus santykius padaryti dar glaudesnius. Nutarta šaukti daugiau šiuo reikalu pasikalbėjimų. Jau per pirmąjį pasikalbėjimą demokratų klubo vadovybė pareiškė, kad ji smerkianti administracijos politiką ir iš širdies užjaučianti tragiškai lietuvių būklę.

Prieš keletą mėnesių demokratų klubas tautinių mažumų reikalu esąs rašęs Lenkijos vidaus reikalų ministru pareiškimą, tačiau atsakymo negauta, rašęs lenkų spaudai, bet tik dalis laikraščių tai tepaminė savais žodžiais.

Vilniaus Demokratų Klubui pirmininkauja prof. Krydl. Lietuvių reikalams skirtą vakaro diskusijoje, tarp kita ko, dalyvavo prof. Elsenberg, adv. Br. Krzyzanowski, red. Węskowicz adv. Szabelski ir kt.

Atidaryta jubiliejinė meno rinkinių kurinių paroda

KAUNAS, gruodžio 4 d. — Valstybės prezidentas Antanas Smetona atidarė jubiliejinę meno 237 rinkinių kurinių parodą.

LIETUVOS PRAMONĖS ĮMONĖS IEŠKO LIETUVIŲ SPECIALISTŲ AMERIKOJE

Reikalingi Lietuvai auto inžinieriai, meisteriai, mechanikai ir prižiūrėtojai

KAUNAS, gruodžio 8 d. — Kylant Lietuvoje prekybai ir pramonei ir besikuriant naujoms pramonės įmonėms, atsirado didesnis poreikis lietuvių specialistų. Amerikos Lietuvių Akcinė Bendrovė Kau- nei plečia savo automobilių dalių ir auto taisymo įmonę ir jai dabar reikalingi lietuviai specialistai, kurių norima gauti iš Amerikos Jungtinių Valstybių.

Amerikos Lietuvių Akc. B-vė samdo lietuvius kompetentingus inžinierius, mechanikus ir meisterius, galinčius savystoviai vesti dirbtuvių skyrius, prižiūrėti dirbančius ir duoti jiems nurodymų, gaminant automobilių dalis arba juos remontuojant.

Siūlymus su trumpu gyvenimo aprašymu ir dirbtuvių vadovybių atsiliepimais, nurodant pageidaujamą atlyginimą ir apsigyvenimo laiką, siųsti šiuo adresu: Amerikos Lietuvių Akc. B-vė, Kaunas, Lithuania. Pageidautini norintieji dirbti ilgesnį arba visą laiką.

Šiais metais iš Lietuvos paukščiai į šiltus kraštus skrido daug vėliau, kaip kitais metais.

Išleka. — Romoje paskelbta, kad Italijos karaliaus dukterė Princesė Maria netrukus ištekės už Princo Louis Bourbono.

ITALŲ SPAUDA LIOVĖSI KIRŠINTI GYVENTOJUS PRIEŠ PRANCŪZIJA

Prancūzijoje studentai rengia demonstracijas prieš Italiją ir reikalauja jos salų

Klaipėdos Krašto Direktoija draudžia turta pardavinėti Klaipėdoje

KLAIPĖDA, gruodžio 6 d. — Vokietininkų savivaliavimų pasekoje, pašlijus ekonominei būklei, Direktoija uždraudė Klaipėdos krašte bet kokius išpardavimus.

Vokietijos oficialūs asmenys Klaipėdos vokietininkų susirinkimuose

KLAIPĖDA, gruodžio 6 d. — Priešrinkiminius Kulturoverbando mitinguose dalyvauja Vokietijos gen. konsulato Klaipėdoje oficialūs asmenys. Toks viešas vokiečių grupių, rėmimas kitos valstybės oficialių asmenų yra neįprastas reiškinys ir prieštarauja tarptautiniams papročiams.

Spaudos ir ekonominių įstaičių vadovai išvyko deryboms

KAUNAS, gruodžio 6 d. — Šiomis dienomis Eltos direktorius p. Dailydė išvyko į Varšuvą tartis spaudos reikalais, o eksporto bendrovės Maisto pirmininkas direktorius Tallat-Kelpša išvyko į Maskvą ekonominių derybų.

MIRĖ BEDOMINIO PARAKO IŠRADEJAS

WASHINGTON, gruodžio 8 d. — Šiomis dienomis mirė dr. Charles Edward Munroe, bedūminio parako išradėjas. Jis buvo kilęs iš Naujosios Anglijos.

IŠ DANCIGO PRIVERSTI IŠVYKTI 138 LENKAI

DANCIG. — 138 Lenkijos piliečiai, gyvenę Dancige, kurie šiomis dienomis buvo suminti, ir policijos buvo priversti pasirašyti pareiškimus, kuriuose pasizadėjo nedelsdami iš Dancigo išvykti.

ORAS

Numatoma: Apsniaukės ir kiek šalčiau. Gali būti lietus. Saulė teka 7:08, leidžiasi 4:28. Dienos ilgis 9 val. 20 min.

VIENYBĖ
LITHUANIAN DAILY UNITY
 Oldest Lithuanian Newspaper
 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
 Telephone: EVERgreen 7-7840

Published daily except Sundays and Holidays by
 Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:

Metams	\$7.00
Pusei metų	\$3.75
Trys mėnesiai	\$2.00
Vienam mėn.	\$0.99

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje:

Metams	\$5.00
Pusei metų	\$2.75
Trys mėnesiai	\$1.65
Vienam mėnesiui	\$0.25

Visais reikalais adresuokite:
 Lithuanian Press Corporation
 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. Trečiokas — Prezidentas.
 J. Smirnas — Vėdėjas.
 S. E. Vitaitis — Redaktorius

Bendras Lietuvos laikiniosios sovietinės Kauno vaizdas nuo A. Leksoto kalno.

VDV

PERIMANT SVARBUJĮ DARBĄ

Vakar dienos VIENYBĖS laidoje tilpusi kablegrama iš Kauno, kurią prisuntė Amerikos lietuviams Vilniaus Vadavimo Sąjungos ir Vilniaus Geležinio Fondo buvę centro komitetai, galutinai nusako, kad Vilniaus vadavimo darbas perdedamas išimtinon Amerikos lietuvių išėivijos globon. Amerikos lietuvių visuomenės vadams nelieka kitos išėities, kaip tik neatidėliojant perimti to svarbaus ir garbingo darbo vadovybę ir visu nuosirdumu dirbti Vilniaus vadavimo fronte.

Tiesa, Amerikos lietuviams s. ypatingai tautiškajai ir katalikiškajai srovėms, Vilniaus vadavimo darbas nėra naujas. Iki šiol visu galimu nuosirdumu ir pasisventimu tautininkai ir katalikai dirbo Vilniaus vadavimo fronte, palaikydami Vilniaus Vadavimo Sąjungos skyrius, ruošdami Vilniaus pagrobimo minėjimui parengimus, rinkdami aukas, parduvinėdami Vilniaus pasus ir kitais būdais rūpindami medžiaginę paramą Vilniaus krašto ir visos Oku puotos Lietuvos lietuvių tautinių ir kultūrinių darbų paramai. Taigi Amerikos lietuvių tautininkai ir katalikai, nemaža prisidėjo prie šio visai tautai svarbaus darbo.

Bet gi dabar Amerikos lietuviams tenka perimti visas Vilniaus vadavimo darbas. Dabar Amerikos lietuviams tenka sudaryti ir vyriausioji šio darbo vadovybė, kuri visos tautos vardu dirbs toliau garbingą Vilniaus vadavimo darbą. Sudarant tokią vadovybę Amerikos lietuvių gyvenime, negalima vaduotis siaurais sroviniiais sumetimais. Reikia sudaryti Vilniaus vadavimo darbui tokią vadovybę, kuri galėtų pasitikėti ir pasitenkinti ne tik Amerikos lietuvių visuomenė, bet ir visa tauta, kurios vardu tas darbas bus dirbamas.

Mūsų supratimu, laikinąją Vilniaus Vadavimo Sąjungos centro valdybą turėtų sudaryti bendru susitarimu tos srovės, kurios iki šiol Amerikoje palaikė Vilniaus vadavimo veiklą. Kviesti į tokį bendrą darbą vadus tu srovius, kurios iki šiol Vilniaus vadavimu nesirūpino, būtų tik bergėdžios pastangos. Jei tu srovius vadams iki šiol Vilniaus vadavimas nerūpėjo, tai jie ir toliau šiuo darbu nesirūpins. Vėliau, kuomet įsikurs daugiau Vilniaus Vadavimo Sąjungos skyrių ir kuomet esanti skyriai persitvarkys kaip pilnai teisėti sąjungos juridiniai vienetai, tuomet Vilniaus Vadavimo Sąjungos centro valdyba bus renkama kaip nurodo sąjungos statutas.

Būtų geistina, kad visa Vilniaus vadavimu susidomėjusi spauda išreikštų savo nuomonę perimamo šio svarbaus darbo sutvarkymu. Svarbu, kad su komžiausiu atidėliojimu galėtumėm perimti mums pervedamą Vilniaus vadavimo darbą.

SPAUDOS APŽVALGA

Krikščionių Darbininkų Suvažiavimas Kaune

Lietuvos Žinio aprašo Krikščionių Darbininkų sąjungos suvažiavimą Kaune, kuriame iškelta darbininkus palieiančių reikalavimų. Sąjunga sako turinti 42 skyrius Lietuvoje ir 6,000 narių (viso darbininkų Lietuvoje dabar apie 40,000). Suvažiavime nusiskysta, kad ne visi kunigai noriai šią darbininkų organizaciją paremia. Be to, reikalauja įstatymų keičiu nustatyti, kai kurių darbininkų rūšims atlyginimai ir atskaitytai svetimtaučių meistriūmonėse.

Brandus Politikos Paaiškinimas

Lietuvoje yra sukurta Lietuvos Vakarų Sąjunga, kurios tikslas rūpintis Klaipėdos ir Rytų Prūsijos lietuviškais reikalais. Tos sąjungos skyrius Kaune turėjo susirinkimą, kuriame pirmininkas Sidzikauskas davė pranešimą "Vidurio Europa ir Lietuvos Vakarai". Pranešimas, matyti, buvo labai brangus ir jį dienraštis Vakarai šitaip nupasakoja:

"Miuncheno konferencijos išdavos galbūt paženklinis višiška naują Europos politikos laikotarpį. Buvome visi suaugę su tam tikra sistema, kaip ji reikėdama Tautų Sąjungoje. Toji sistema numatė, kad bet kurio gincūs tarp valstybių reikia spręsti taikiu būdu. O atskiros valstybės, tuo labiau mažosios, turėjo turėti jausmo,

kad joms yra garantuotas saugumas. Šita sistema, kuri atsirado po didžiojo karo sukretėm ir po ilgų metų galvojimo, atrodė, nustatė būdus ir metodus, kaip išlyginti bet kuriuos kylančius gincūs. Bet jau tais laikais, kai po karo žemėlapiu buvo kitaip sudaromi, buvo aišku, kad ne viskas Europoje tvarkoj. Tiesa buvo nusistatyta visus kylančius nepasitenkinimo klausimus spręst taikiu būdu: politinius Tautų Sąjungoje, teisinius Haagos Tribunole ir kitur. Ir mes toje sistemoje dalyvavome, turėdami reikalų Paryžij, Genevoj, Haagoj tai dėl santykių su Lenkija, tai dėl kai kurių Klaipėdos klausimų. Bet Europoje nepasitenkinimas vis buvo auginamas ir brendo. Buvo kasamasi po tais pagrindais ir jie griauamai.

"Šiandien tarptautiniuose santykiuose kai kuriais atžvilgiais jau nebegalioja teisės ir teisėtumo dėsniiai, o viešpatuoja anarchija. Kaip dalykai toliau formuosis, ar bus prieita prie keturių didžiųjų valstybių lig ir direktorijos, ar šiaip koikia nors nauja sistema susidarys, dar neaišku. Tuo tarpu Europoj nepasitikėjimas dar auga, o kartu nuolat didėja ginklavimasis. Tai lyg prieekariniai laikai, kada buvo "ginkluota taika". Tuokart buvo tam tikros sąjungos, aliainsai, o dabar yra "ašys". Tolimesnė Europos politikos raida dar nėra pakankamai paaiškėjusi".
 Vyt. Širvydas

AR ATEITIES KARE BUS NAUJŲ GINKLŲ?

Ivairūs ginklai amžių bėgyje yra nuolat tobulėję ir tobulėję. Parako atradimas inėšė tiesiog perversmą į žmonių apsiginklavimą ir į kovos metodus. Dabar jau nebereikėjo stoti vienam priešui prieš antra akis akin, o buvo galima žudyti iš tolo.

Pradžioj, žinoma, šaunamieji ginklai buvo baisesiai netobuli, bet vėliau vis tobulėję ir tobulėję, kol priejo prie mūsų laikų revolverių, šautuvų, patrankų, minosvaizdžių ir t.t.

Praūžė didysis karas, pareikalavęs beveik 20 mil. aukų. Didysis karas tesitėš vos keverterius metus, bet ginklų tobululinimo srity per tuos ketverius metus buvo padaryta daugia, kaip per keliasdešimt metų taikos metu.

Nuo didžiojo karo pabaigos neseniai atsivėntėme 20 metų. Nors buvo pranašaujama, kad didysis karas žmonijos istorijoje busias paskutinis karas, tačiau šiandien aiškiausiai visi matome, kad anksčiau ar vėliau vėl įsiliepsnos baises karas.

Todėl suprantama, kad visų su baime žiūrima į ateitį ir klausama, kokiais ginklais bus kovojama, kokiais frankiais žmonės atėty vieni kitus naikins. Juk šiandien visos didžiosios ir net mažosios valstybės milžiniškais tempais ginkluojasi, juk ginklavimuisi išleidžiami milžiniški pinigai. Tai argi už tas milžiniškas pinigų sumas yra dirbami tik šautuvai, kulkosvaizdžiai, patrankos, tankai, statomi lėktuvai, karo laivai, ar yra ruošiami ir tokie ginklai, apie kuriuos žmonija iki šiol nieko nežinojo? Juk per tuos 20 metų bendrąjį techniką padarė didelę pažangą, juk įvairūs moksliai žymiai pažengė pirmyn, tai naujai karo technikoje nėra nieko naujo? Juk mokslininkai per tuos 20 metų triūšė savo laboratorijose, juk chemikai nuolat darė bandymus su nuodingosiomis dujomis, juk fizikai darė bandymus su visokiais mirties spinduliais ir radijum.

Apie naujai išrastuosius ar išrandamuosius ginklus laiku nuo laiko spaudoje yra buvę daug spėliota, nes ko nors tikslinio niekas nežino ir negali pranešti. Mes gyvename tokiu laikais, kad dažnai viskas yra palenkiamama karo reikalams. Seniau naudingi mokslininkų išradimai tuojau būdavo panaudojami praktikoje — ir jais galėdavo naudotis visi žmonės, visos valstybės. Šiandien kiekvienas naujas mokslininko išradimas, nors jis turėtų ir milžiniškos praktikinės reikėmės, bet jei tik jis yra slepiamas, tiesiog visomis jėgomis saugote saugomas, kad tik niekas nieko apie jį nesužinotų, kad tik kitos tautos juo negalėtų pasinaudoti.

Taigi, jei prasprunka kuomet žinios apie naujus išradimus, tai netyčia, dažnai netiksliai, dažnai tik spėliojimai. Jau nuo seniau yra kalbama apie mirties spindulius. Kas gi yra tie mirties spinduliai? Ogi tai yra spinduliai, kurie naikina visą gyvybę — augmeniją, gyvūniją, žmones. Tai yra tam tikros trumpos elektromagne-

tinės bangos, infra raudoni ar ultravioletiniai spinduliai. Didžiausius bandymus su trumpomis radijo bangomis darė pereiniais metais mirusis italų mokslininkas Markoni. Iš tiesų, jo pasiekimai šioje srityje yra labai dideli. Todėl šiandien užsienio spaudoj tenka skaityti žinių, kad Italija ateities kare turėsianti persvejamų ginklų (mirties spindulų). Tačiau mokslininkų ir karo technikų abejojama, ar mirties spinduliai iš tiesų šiandien jau gali būti tiek išbulbulinti, kurie pamokė vyrus ir moteris sėkmingai ir platesniu mastu pavartoti.

Bet užtat kaip apie tikrą dalyką jau kalbama apie trumpasias radijo bangas, kuriomis galima būtų sustabdyti lėktuvų motorų veikimą. Vadinasi, veikiant iš tam tikro atstumo trumpomis radijo bangomis, lėktuvų motorams bus kludoma veikti ir jie, pagaliau, turės sustoti. Lėktuvai, nebeveikiant motorams, turės kristi žemėn. Ginklas iš tiesų baises. Tačiau nuo šito ginklo jau esanti išrasta apsaugos priemonė, būtent, lėktuvas yra apraunkiamas vadinamuoju "Faradėjo narveliu", tam tikra medžiaga, kuri nepraleidžia jokios radijacijos. Taigi, vos gimė naujas baises ginklas, ir tuojau išrastas nuo jo apsaugojimas.

Ateities kare, manoma, pasirodys jau ir stratosferiniai lėktuvai. Stratosferą šiandien tyrinėja įvairūs mokslininkai. Tačiau apie stratosferinius lėktuvus tuo tarpu dar nieko negirdėti. Bet esama žinių, kad ir tokių lėktuvų jau yra pagaminta. Jei iš tiesų kare jau pasirodytų stratosferiniai lėktuvai, tai visa dabartinė apsauga nuo puolimų iš oro netektų reikėmės. Ką veiksi sakysim, su priešlėktuvinėmis patrankomis, jei lėktuvai skris 7—8 klm. aukštj? Kadangi yra išrasti specialūs prietaisai, kurie padeda tiksliai nautykiti ir iš didelių aukštj, tai suprantama, kad stratosferiniai lėktuvai ateities kare būtų reikėmingas ginklas.

Čia dar reikėtų paminėti baisterias, naujasias nuodingasias dujas ir kt. naujus ginklus, kurie bus panaudoti ateities kare. Apie patobulintuosius ginklus — toli šaudančias patrankas, tankus, kulkosvaizdžius ir kt. — čia jau, žinoma, nebetenka ir kalbėti.

KAI PRIE SAGUTES ATIDUODAMAS SVARKAS

Tokia antraštė čekų spauda rašo apie naujosios Čekoslovakijos Lenkijos sienos istaisyma Tešino krašte. Būtent, demarkacinė linija ten buvo perkirtusi anglų kasyklos "Ludvik" įmonė — vartai į tą įmonę buvo atsidūrė Lenkijos pusėje. O pati įmonė su visa kasykla buvo pasilikusi Čekoslovakijos pusėje. Papildomai istaisant galutinę valstybių sieną visa kasykla ir jos įmonė atitėjo Lenkijai. Užtat Silezijoje išlyginant sieną lenkai grąžino čekoslovakams du valsčius su 1,041 gyventoju.

LIETUVA LENKO AKIMIS

(Tąsa iš pereinoto num.)

Toliau rašoma, kad žemės reforma palietusi dvarus, kad jų savininkams tepalikta 8—150 ha. Girdi, kituose kraštuose žemės reforma buvusi įvykdyta dar žiauriau, pvz., Latvijoje, Estijoje, nekalbant jau apie Sovietus.

"Žemės ūkio Ministerija dar prieš žemės reformą suorganizavo ūkio kursų ir pratimus būsimiems ūkininkams, parūpavo agronomų ir instruktorių, kurie pamokė vyrus ir moteris darbuotis ne tik lauke, bet ir namų ruošoj. Iš pradžių instruktoriai patys tokius ūkius organizavo, ruošė trobesių statybos planus, padėjo įsigyti inventorių ir apskritai įvedė ūkininką į normalias ūkininkavimo vežes.

"Nereikia pridurti, kad valstybė visų pirma žeme aprūpinusi savanorius ir kareivius, tuo būdu atsilygino už pagalbą karo metu.

"Be to, valstybė padėjo ūkininkams parduoti ūkio produktus, įkūrė kooperatyvus, kurie šiandien valstybės prižiūrimi sudaro galingą kooperatyvų sąjungą". Čia paminimas "Maistas", "Pie necentras", "Lietūkis", "Lietuvos Cukrus".

"Šie kooperatyvai ir akinės sąjungos turi ir tą gerą požymį, kad neleidžia tautinėms mažumoms paimti ūkiškojo gyvenimo vairo į savo rankas. Maža to, valstybė kas kartas daugiau tautos ūkio šakų kaupia savo rankose, negriauna privačios nuosavybės teisių ir tai daro be reikėmos kovos su žydais šūkiu. Lietuvos žydai negali skustis persekiojimais, nors praktiškai maža, ir kas kartas mažiau, bet turi įtakos ūkiškajam šalies gyvenimui.

"Taip įvykdyta žemės reforma sukūrė 34,925 naujus ūkius, o 25,576 smulkius ūkius papildė. Be to, dar 3,370 naujų sklypų gavo mokyklos, ligoninės ir kitos kultūrinės ir svietimo institucijos.

"Naujų ir senųjų ūkių našumą paveikė ir melioracija. 3/4 Lietuvos ploto reikalinga nusausinti. Šis darbas pradėtas kanaliu kasimu ir drenavimu. Tuo būdu pagerinta 406,326 ha. senųjų ūkių ir 9,950 ha. naujųjų. Ūkininkams pasipelnę jusiems melioracija, skolos išdėstytos ilgais terminais, o tie, kurie nesulaukė geresnio našumo, gavo atlyginimą. Instruktorių steigiami ūkio rateliai ir ūkio spaudos paplitimas (čia jau beveik nėra analfabetizmo) pakėlė apskritai ūkio lygį: ūkininkai dirba kas kartas racionaliau, gauna didesnį pelną. Tai pavaizduoja šie skaičiai. Ten, kur 1909 m. hektaras maždaug davė 20,9 kvintalų kviečių, 17,3 miežių, 134 bulvių, dabar duoda 24,9, 24,2, 246.

"Kas kartas daugiau dirbamosios žemės, kas kartas mažiau nenaudojamos. Tą patį pripažįsta ir mažiausiai suinteresuoti dvarininkai. Planingai rūpinamasi geresniais javais ir daržovėmis, pvz., kviečiais, cukriniais runkeliais.

"Kadangi Lietuvos žemė labiau tinka gyvulių auginimui, tai intensyvinama šis sritis.

1913 m. Lietuvos plote buvo apie 766,000 raguočių, 1937 m. — 1,172,240. Naujakurių ūkiai puikiai prosperuoja. Ūkis duoda didesnį pelną, galima didinti mokesčiais, kurie ūkio srityje Lietuvoje yra didesni, kaip Lenkijoje, bet tai kartu užtikrina gerą atlyginimą administracijai ir kariuomenei. Ypačiai daug valstybė pelnosi išveždama ūkio produktus. Tai yra ir biudžeto ramstis. Nors gyventojų skaičius paaugo, bet išvežimas didėja.

"Privaloma pabrėžti, kad nuolatinis Lietuvos kaimo padėties pagerėjimas yra vėdaus jėga ir atspara prieš užsienį. Nors pasaulinė krizė Lietuvos neaplenkė, tačiau liaudies būties pagerėjimas ir tuomi patiu plintąs svietimas, be to, visiškas nebuvimas miestuose bedarbių, valstybė susieja į vienumą, neišskiriant ir tautinių mažumų liaudies.

"Ir čia yra Lietuvos valstybės politinės ir kultūrinės įtakos pajėgumas. Lietuvoje tai laiku suprasta ir lenkiškumas nyksta".

KIBIRKŠTYS

Prieš kelis metus, kuomet socialistai dar nebuvo pasibučiavę su komunistais, sąjomskas vienoj lietuvių kolonijoje sakydamas prakalbą pasakė, kad Grigaitis su Michelsonu pirmutiniai turėtų būti papistatyti prie sienos ir su jais atskaitytą kaip su darbininkų priešais. O šių eilučių rašytojui pagrasino gerai išperti kailį ir atskirti nuo visuomenės.

Dabar A. Bimba Laisvėje, atskaikęs komunistinės liaudies vardu dekretą Lietuvos prezidentui, pasakė kur jam bus vieta, kada ta liaudis gaus progą. Tik visa bėda Bimbai, kad nė jis, nė jo ta liaudis tokios progos negavo ir negaus.

A. Bimba graudžiai apverkęs Vilniaus lietuvių likimą ir komunistiškai išplūdęs Lietuvos valdžij, kam uždarė Vilniaus Vadavimo Sąjungą, susunka: "Kur glausis, prie ko šauksis Vilnijos lietuvių? Juos terorizuos Lenkijos valdžia, jū išsizadės Lietuvos valdžia, bet mes nepamiršime savo prispaustų brolių!"

Tai krakodiliaus ašaros. Kur Bimba ir visi komunistai buvo, kai dar nebuvo uždaryta Vilniaus Vadavimo Sąjunga? Kur Bimba ir visi komunistai buvo, kai tautininkai ir katalikai rinko aukas Vilniaus Vadavimo Sąjungai ir parduvinėjo Vilniaus pasus? Kodėl Bimba su visa išgamų šaika kaip už liežuvių kariami šaukė neduoti nei cento Vilniaus Vadavimo Sąjungai?

Kada lankėsi V.V. Sąjungos atstovai ir vėliau V. Uždavinys, kodėl komunistų būras, A. Bimbos įsakyttas, išleido specialius lapelius, kuriuose šlykščiai išplūdęs Lietuvos valdžij ir Vilniaus Vadavimo Sąjungą desperatiškai šaukė nė ceno pirmesniems atovams

ir Uždaviniai, nors jie ir perinko tu centų?

Dabar kada tokiom aplinkybėm susidėjus Vilniaus Vadavimo Sąjunga jau negalės viešai savo vardu teikti pagalbą Vilnijos lietuviams tai ir izgama Bimba pradėjo verkti krakodiliaus ašaromis.

Komunistai yra geri specialistai naudotis kitų nelaimėm. Jie rinko aukas šiaurės Lietuvos nukentėjusiems lietuviams ir patys tas aukas prarijo. Renka aukas "atsteigti demokratiją Lietuvoje" ir politiniams kaliniams, bet patys jas praryja čia, Amerikoje. Dabar vėl pamatė progą aukas rinkti ir Bimba tuoj pavirko krakodiliaus ašaromis, tikslu sugraudinti lietuvių visuomenę, kad sėkmingiau būtų galima pasipelninti.

Brangūs lietuvių, nesiduokite įtraukti į komunistų žabangas, kad jie neiškratyt jūsiū kišenius savo naudai. Dekitės į Vilniaus Vadavimo Sąjungos skyrius, kurie yra visose lietuvių kolonijose ir tik per tuos skyrius šelpkite savo aukomis prispaustus brolius lietuvius Vilnijoje. Amerikoje gyvuojanti Vilniaus Vadavimo Sąjungos skyriai veiks kaip ir ikišiol veikė ir jū niekas čia neuždarys.

Nors tam tikrom aplinkybėm susidėjus Lietuovj sulaiukytas Vilniaus Vadavimo Sąjungos veikimas, tačiau Vilniaus vadavimo darbas nebus nutrauktas. Pradėtas V.V. Sąjungos darbas bus tęsiamas ir toliau, tik jis eis kitu keliu ir kitoj vadovybėj.

Dabar mums, Amerikos lietuviams, reikia dar labiau įtempti savo jėgas ir energingai imtis darbo toje dirvoje, neduodant progos komunistams išnaudoti visuomenę.

SAŽININGAS VAGIS

Tikrai sąžiningo vagio būta Rotterdamė. Ten viena našlė, atlikusi šiomis dienomis pirkinius krautuose, staiga pasigedo rankinuko, kuriame būta visų jos sutauų — 2020 guldenų grynais pinigais ir 500 guldenų vertybės popieriais, o taip pat auksinio žiedo. Po dviejų dienų moteris savo rankinuką su visais jame buvusiais daiktais, išskyrus 20 guldenų, gavo atgal iš policijos. Pasirodo, tas rankinukas buvo rastas vienoje pašto dėžėje, įdėtas voko su parašu, kad jį atidaryti teisė turi tik policija. Voke taip pat rastas mašinėlės raštas rastelis, kad siuntėjas radęs tą rankinuką autobuse ir pasiėmęs iš jo 20 guldenų savo badaujančiai žmonai ir vaikams maisto nupirkti, o visa kita grąžinąs. Laiminga moteris apgailestavo, kad sąžiningas vagis pats neatnešė jai rankinuko, girdi, būtų davusi jam daug daugiau raudybų. Policija gi patarė jai ateityje savo sutaupas laikyti saugomoje kasoje, o nesinėtioti su savimi.

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĖ

NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ KOLONIJAS APLANKIUS

Išpūdziai pro autobuso langą. Praėjusios audros pėdsakai. Worcesteris. Pirmasis gilus sniegas. Bostonas. Gautos mintys ir išpūdziai

Šeštadienis. Lapkričio 19-tą. Naktis turi apleisti New Yorką ir vykti VIENYBĖS dienraščio reikalais į didesnes Naujosios Anglijos lietuvių apgyventas kolonijas. Kelionę turi atidėti sekmadienio rytui, nes lietus sulaukė.

Brėkstantis be sniego žiemos rytas mane sutinka didžiuliu autobuse, kuris palieka New Yorko dangoraižius, praskrieja Manhattaną, Queens, Harlemą, Bronx'ą, Port Jefferson'ą ir kitus priemiesčius. Pro akis prabėga New Yorko apylinkių ir valstybės vaizdai...

Autobusas "įžengia" į Connecticut'o valstybę. Pirmieji pakelės vaizdai išrupuldingai nukrečia. Rugsėjo mėn. praėjusio audra čia giliai įbrėžė savo ženklą ir paliko nuostolių randą. Gražūs pakelės medžiai stūksa išvirte. Ilgasis liemuo apjuvautas ir nutestas tolyn nuo kelio, kad judėjimo neužblokuotų. Saknys su visu kelmu dar stūksa šalia kelio... Skundžiasi praeiviams negailestingai be laiko nuskinta gyvybe... Tai nelemta audra mane nugalėjo... Panašūs vaizdai tęsiasi visu Conn. valstybės kelio ruožu iki Bridgeport. Čia pamatysi ir gražų namą be stogo, kuris visai pakeičia savo vaizdą, pamatysi tvartą į šoną pasvirusį. Krito vaizdas į akis. Raudonas tvartas. Didelėmis raidėmis ant pasvirusio šono baltai užtepta "Hurricane"...

3 val. popiečiu didžiulis Greyhound busas pasiekia Worcesterio miesto vidurį. Stotis Worcesteris... Apie 10,000 lietuvių. Pusantrų metų čia gyventa dirbta svajota...

Tiesiai drožiu į Lietuvių Piliiečių Klubą... Patenku į veik prasidedantį Aušrelės choro 20-ties metų jubiliejus koncertą. Čia tuoj sutinku, kaip laimėti. Aušrelės vieną iš pirmųjų steigėjų Ant. Janušonį ir P. Skrickį. Baltų aušreliečių būrys tik marguoja... Rengiasi savo didžiuliam koncertui. Čia pat sutinku Worcesterio lietuvių veikėjus: J. Rautkį, Ant. Kriaučialį, J. Mozūraitį, J. Zemaitaitį, p. Juozūną, Aušrelės choro ilgametį mokytoją Joną Dirvelį, J. Krasinską. Tai vietos lietuvių šūlai. Sutinku eilę worcesteriečių. Su visais linksmu veidu tenka pasisveikinti, pasidalinti išpūdziais, pasikeisti vienu kitu sakiniu.

350 žmonių minios salėje praaidi jubiliejinis Aušrelės koncertas... Kiek džiaugsmo, kiek vilties, kiek aploдимentų... 50 jaunų krūtinių gieda Tautos Himną, kurį giedoję dvidešimt metų atgal per pirmąją choro pamoką. Dvidešimt metų atgal... Šiandien... Šiandien čia gimes ir augės jaunimas alsuojia Tėvynės meile, dainuoja. Jos dainą... Dainą melodingą, gražią...

Salėje pastebimas džiaugsmas... Svečių matyti net iš tolimųjų kolonijų. Trijų valandų koncertas prabėga nepastebimai greitai. Sutinku muziką J. Čižauską su poniu. Pasikeičiame bendrais išpūdziais.

Po koncerto balius vakariene ir šokiai. Vėl dainos, muzika, linksmas klegės...

Paeilii lankau vienybičius VIENYBĖS dienraščio skaitytojus ir rėmėjus, lietuvius buvusias kolonijas. Daugumą jų sutinku vietos klube, kur jie čia gražiose patalpose praleidžia laisvą laiką.

Pirmiausiai "pakrečiu" senesnius. Užsuku pas visuomet linksmą, žilaplaukį, visuomet jauną, Jokūbą Rautkį. Tai senas vietos lietuvių pionierius. Nerandu "dėdės" Jokūbo namie. Randu Jo sūnų. Pasikalbame bendra gyvenimo ir darbo tema. Pagaliau "parbraukia" ir "senukas" O. nusistebi. P. Rautkys, vienybičius čia! Na, kaip viskas, dėdė, klausiu? Gerai, sako. Einame prie temos. Gauju iš p. Rautkio gerą išpūdį ir nuomonę apie dienraštį VIENYBĖ. Sako, mes tuojau jau turėsime eiti pas Abromą į Juozapato pakelės sienautį, tai jaunesnioji karta turi užimti mūsų vietas. Žinau, sako, dabartinis vyr. redaktorius p. Vitaitis dar yra jaunas savo dvasia ir tikrai dar praskins jaunesiems kelią...

Aplankau pp. Mozūraitį šeima. Mano geri prieteliai, VIENYBĖS dienraščio patenkinti ir negali be jo apsieiti, jei kurią dieną pavėluotai gauna. Jaunasis Jurgis Mozūraitis turi stiprų ir gražų balsą. Tai talentingas vaikinys. Gaila, nėra lėšų. Su laiku galėtų prasmūsti ir žymių dainininkų eiles.

Ant. Janušonis kažko per daug išsišalęs paskutiniu laiku. Skundžiasi bedarbe. Tai Worcesterio lietuvių veteranas ir žymus veikėjas. Pageidauja VIENYBĖJE daugiau novelių ir erotinių apysakų. Zada VIENYBĖJE pats pradėti rašinėti. Laukiama.

Aplankau senesnius ir jaunuosius vienybininkus. Tai: p. J. Siugzdinis, ilgametis VIENYBĖS skaitytojas, turįs gerą siųvyklą, 326 Millbury Str., prityręs siūvėjas; p. Šablinskis, kuris skaito VIENYBĖJAU keliolika metų. VI. Jankauska, skaito eilę metų VIENYBĖJAU 12 ar daugiau metų atgal buvo VIENYBĖS agentu, ponus Mačionius, Juozą Pupką, p. Ivanauską, p. Martišių. Atlankau jaunuosius: A. Poškevičių, Joną Dodą ir eilę kitų.

Randu naujų VIENYBĖS dienraščiu pritarėjų ir skaitytojų. Aplankau ir buvusias Juozas Naveckas trejetą mėnesių atgal atsidarė naują modernią laikrodžių, žiedų ir kitų brangakmenių krautuvę, 165 A. Green St. Tai prityręs ilgametėje praktikoje laikrodininkas. VIENYBĖJAU skaito jau keletą metų.

Užsuku pas visuomet linksmą, žilaplaukį, visuomet jauną, Jokūbą Rautkį. Tai senas vietos lietuvių pionierius. Nerandu "dėdės" Jokūbo namie. Randu Jo sūnų. Pasikalbame bendra gyvenimo ir darbo tema. Pagaliau "parbraukia" ir "senukas" O. nusistebi. P. Rautkys, vienybičius čia! Na, kaip viskas, dėdė, klausiu? Gerai, sako. Einame prie temos. Gauju iš p. Rautkio gerą išpūdį ir nuomonę apie dienraštį VIENYBĖ. Sako, mes tuojau jau turėsime eiti pas Abromą į Juozapato pakelės sienautį, tai jaunesnioji karta turi užimti mūsų vietas. Žinau, sako, dabartinis vyr. redaktorius p. Vitaitis dar yra jaunas savo dvasia ir tikrai dar praskins jaunesiems kelią...

Užsuku pas visuomet linksmą, žilaplaukį, visuomet jauną, Jokūbą Rautkį. Tai senas vietos lietuvių pionierius. Nerandu "dėdės" Jokūbo namie. Randu Jo sūnų. Pasikalbame bendra gyvenimo ir darbo tema. Pagaliau "parbraukia" ir "senukas" O. nusistebi. P. Rautkys, vienybičius čia! Na, kaip viskas, dėdė, klausiu? Gerai, sako. Einame prie temos. Gauju iš p. Rautkio gerą išpūdį ir nuomonę apie dienraštį VIENYBĖ. Sako, mes tuojau jau turėsime eiti pas Abromą į Juozapato pakelės sienautį, tai jaunesnioji karta turi užimti mūsų vietas. Žinau, sako, dabartinis vyr. redaktorius p. Vitaitis dar yra jaunas savo dvasia ir tikrai dar praskins jaunesiems kelią...

Užsuku pas visuomet linksmą, žilaplaukį, visuomet jauną, Jokūbą Rautkį. Tai senas vietos lietuvių pionierius. Nerandu "dėdės" Jokūbo namie. Randu Jo sūnų. Pasikalbame bendra gyvenimo ir darbo tema. Pagaliau "parbraukia" ir "senukas" O. nusistebi. P. Rautkys, vienybičius čia! Na, kaip viskas, dėdė, klausiu? Gerai, sako. Einame prie temos. Gauju iš p. Rautkio gerą išpūdį ir nuomonę apie dienraštį VIENYBĖ. Sako, mes tuojau jau turėsime eiti pas Abromą į Juozapato pakelės sienautį, tai jaunesnioji karta turi užimti mūsų vietas. Žinau, sako, dabartinis vyr. redaktorius p. Vitaitis dar yra jaunas savo dvasia ir tikrai dar praskins jaunesiems kelią...

Užsuku pas visuomet linksmą, žilaplaukį, visuomet jauną, Jokūbą Rautkį. Tai senas vietos lietuvių pionierius. Nerandu "dėdės" Jokūbo namie. Randu Jo sūnų. Pasikalbame bendra gyvenimo ir darbo tema. Pagaliau "parbraukia" ir "senukas" O. nusistebi. P. Rautkys, vienybičius čia! Na, kaip viskas, dėdė, klausiu? Gerai, sako. Einame prie temos. Gauju iš p. Rautkio gerą išpūdį ir nuomonę apie dienraštį VIENYBĖ. Sako, mes tuojau jau turėsime eiti pas Abromą į Juozapato pakelės sienautį, tai jaunesnioji karta turi užimti mūsų vietas. Žinau, sako, dabartinis vyr. redaktorius p. Vitaitis dar yra jaunas savo dvasia ir tikrai dar praskins jaunesiems kelią...

Užsuku pas visuomet linksmą, žilaplaukį, visuomet jauną, Jokūbą Rautkį. Tai senas vietos lietuvių pionierius. Nerandu "dėdės" Jokūbo namie. Randu Jo sūnų. Pasikalbame bendra gyvenimo ir darbo tema. Pagaliau "parbraukia" ir "senukas" O. nusistebi. P. Rautkys, vienybičius čia! Na, kaip viskas, dėdė, klausiu? Gerai, sako. Einame prie temos. Gauju iš p. Rautkio gerą išpūdį ir nuomonę apie dienraštį VIENYBĖ. Sako, mes tuojau jau turėsime eiti pas Abromą į Juozapato pakelės sienautį, tai jaunesnioji karta turi užimti mūsų vietas. Žinau, sako, dabartinis vyr. redaktorius p. Vitaitis dar yra jaunas savo dvasia ir tikrai dar praskins jaunesiems kelią...

Užsuku pas visuomet linksmą, žilaplaukį, visuomet jauną, Jokūbą Rautkį. Tai senas vietos lietuvių pionierius. Nerandu "dėdės" Jokūbo namie. Randu Jo sūnų. Pasikalbame bendra gyvenimo ir darbo tema. Pagaliau "parbraukia" ir "senukas" O. nusistebi. P. Rautkys, vienybičius čia! Na, kaip viskas, dėdė, klausiu? Gerai, sako. Einame prie temos. Gauju iš p. Rautkio gerą išpūdį ir nuomonę apie dienraštį VIENYBĖ. Sako, mes tuojau jau turėsime eiti pas Abromą į Juozapato pakelės sienautį, tai jaunesnioji karta turi užimti mūsų vietas. Žinau, sako, dabartinis vyr. redaktorius p. Vitaitis dar yra jaunas savo dvasia ir tikrai dar praskins jaunesiems kelią...

Užsuku pas visuomet linksmą, žilaplaukį, visuomet jauną, Jokūbą Rautkį. Tai senas vietos lietuvių pionierius. Nerandu "dėdės" Jokūbo namie. Randu Jo sūnų. Pasikalbame bendra gyvenimo ir darbo tema. Pagaliau "parbraukia" ir "senukas" O. nusistebi. P. Rautkys, vienybičius čia! Na, kaip viskas, dėdė, klausiu? Gerai, sako. Einame prie temos. Gauju iš p. Rautkio gerą išpūdį ir nuomonę apie dienraštį VIENYBĖ. Sako, mes tuojau jau turėsime eiti pas Abromą į Juozapato pakelės sienautį, tai jaunesnioji karta turi užimti mūsų vietas. Žinau, sako, dabartinis vyr. redaktorius p. Vitaitis dar yra jaunas savo dvasia ir tikrai dar praskins jaunesiems kelią...

Užsuku pas visuomet linksmą, žilaplaukį, visuomet jauną, Jokūbą Rautkį. Tai senas vietos lietuvių pionierius. Nerandu "dėdės" Jokūbo namie. Randu Jo sūnų. Pasikalbame bendra gyvenimo ir darbo tema. Pagaliau "parbraukia" ir "senukas" O. nusistebi. P. Rautkys, vienybičius čia! Na, kaip viskas, dėdė, klausiu? Gerai, sako. Einame prie temos. Gauju iš p. Rautkio gerą išpūdį ir nuomonę apie dienraštį VIENYBĖ. Sako, mes tuojau jau turėsime eiti pas Abromą į Juozapato pakelės sienautį, tai jaunesnioji karta turi užimti mūsų vietas. Žinau, sako, dabartinis vyr. redaktorius p. Vitaitis dar yra jaunas savo dvasia ir tikrai dar praskins jaunesiems kelią...

Užsuku pas visuomet linksmą, žilaplaukį, visuomet jauną, Jokūbą Rautkį. Tai senas vietos lietuvių pionierius. Nerandu "dėdės" Jokūbo namie. Randu Jo sūnų. Pasikalbame bendra gyvenimo ir darbo tema. Pagaliau "parbraukia" ir "senukas" O. nusistebi. P. Rautkys, vienybičius čia! Na, kaip viskas, dėdė, klausiu? Gerai, sako. Einame prie temos. Gauju iš p. Rautkio gerą išpūdį ir nuomonę apie dienraštį VIENYBĖ. Sako, mes tuojau jau turėsime eiti pas Abromą į Juozapato pakelės sienautį, tai jaunesnioji karta turi užimti mūsų vietas. Žinau, sako, dabartinis vyr. redaktorius p. Vitaitis dar yra jaunas savo dvasia ir tikrai dar praskins jaunesiems kelią...

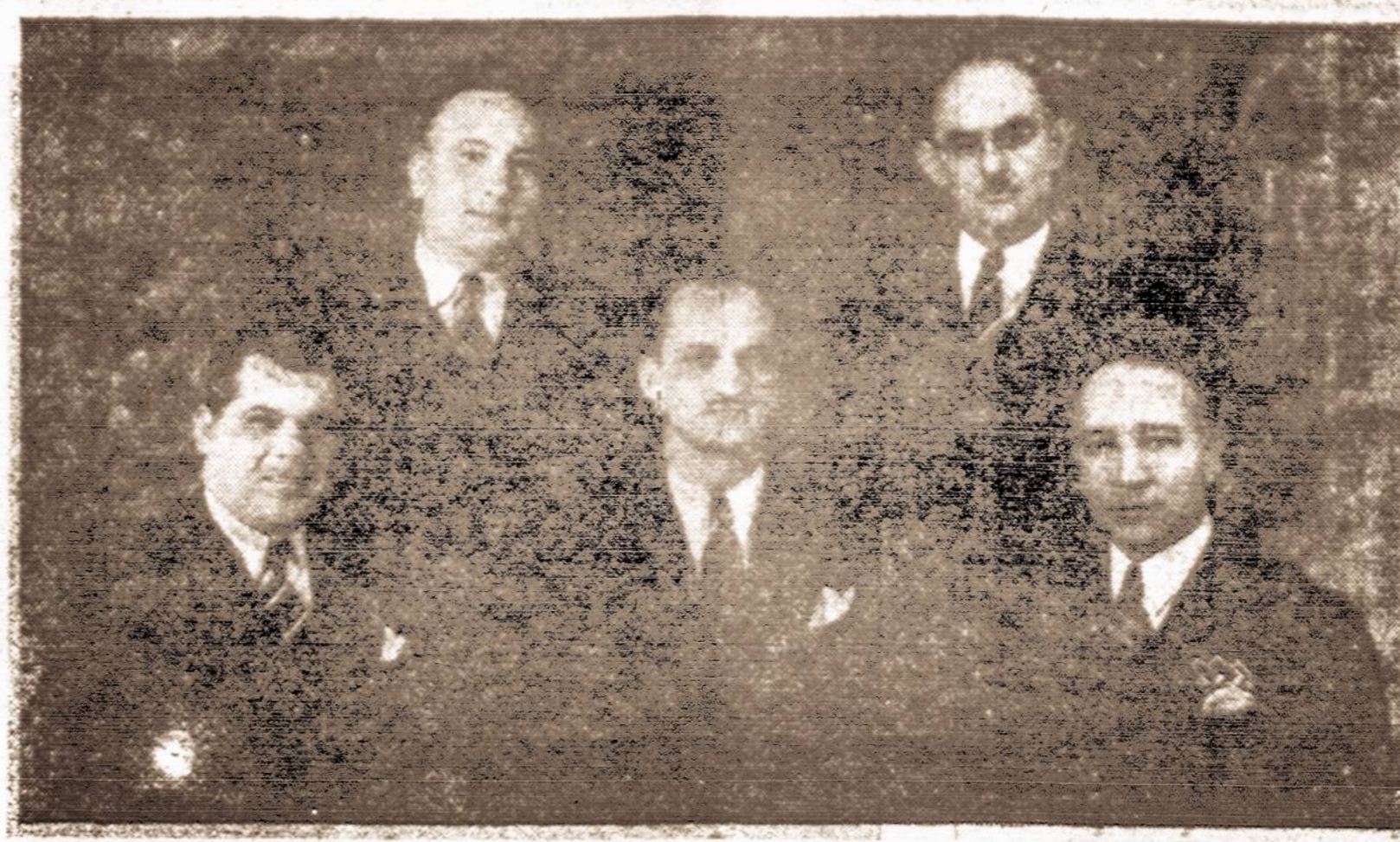
Užsuku pas visuomet linksmą, žilaplaukį, visuomet jauną, Jokūbą Rautkį. Tai senas vietos lietuvių pionierius. Nerandu "dėdės" Jokūbo namie. Randu Jo sūnų. Pasikalbame bendra gyvenimo ir darbo tema. Pagaliau "parbraukia" ir "senukas" O. nusistebi. P. Rautkys, vienybičius čia! Na, kaip viskas, dėdė, klausiu? Gerai, sako. Einame prie temos. Gauju iš p. Rautkio gerą išpūdį ir nuomonę apie dienraštį VIENYBĖ. Sako, mes tuojau jau turėsime eiti pas Abromą į Juozapato pakelės sienautį, tai jaunesnioji karta turi užimti mūsų vietas. Žinau, sako, dabartinis vyr. redaktorius p. Vitaitis dar yra jaunas savo dvasia ir tikrai dar praskins jaunesiems kelią...

Užsuku pas visuomet linksmą, žilaplaukį, visuomet jauną, Jokūbą Rautkį. Tai senas vietos lietuvių pionierius. Nerandu "dėdės" Jokūbo namie. Randu Jo sūnų. Pasikalbame bendra gyvenimo ir darbo tema. Pagaliau "parbraukia" ir "senukas" O. nusistebi. P. Rautkys, vienybičius čia! Na, kaip viskas, dėdė, klausiu? Gerai, sako. Einame prie temos. Gauju iš p. Rautkio gerą išpūdį ir nuomonę apie dienraštį VIENYBĖ. Sako, mes tuojau jau turėsime eiti pas Abromą į Juozapato pakelės sienautį, tai jaunesnioji karta turi užimti mūsų vietas. Žinau, sako, dabartinis vyr. redaktorius p. Vitaitis dar yra jaunas savo dvasia ir tikrai dar praskins jaunesiems kelią...

Užsuku pas visuomet linksmą, žilaplaukį, visuomet jauną, Jokūbą Rautkį. Tai senas vietos lietuvių pionierius. Nerandu "dėdės" Jokūbo namie. Randu Jo sūnų. Pasikalbame bendra gyvenimo ir darbo tema. Pagaliau "parbraukia" ir "senukas" O. nusistebi. P. Rautkys, vienybičius čia! Na, kaip viskas, dėdė, klausiu? Gerai, sako. Einame prie temos. Gauju iš p. Rautkio gerą išpūdį ir nuomonę apie dienraštį VIENYBĖ. Sako, mes tuojau jau turėsime eiti pas Abromą į Juozapato pakelės sienautį, tai jaunesnioji karta turi užimti mūsų vietas. Žinau, sako, dabartinis vyr. redaktorius p. Vitaitis dar yra jaunas savo dvasia ir tikrai dar praskins jaunesiems kelią...

Užsuku pas visuomet linksmą, žilaplaukį, visuomet jauną, Jokūbą Rautkį. Tai senas vietos lietuvių pionierius. Nerandu "dėdės" Jokūbo namie. Randu Jo sūnų. Pasikalbame bendra gyvenimo ir darbo tema. Pagaliau "parbraukia" ir "senukas" O. nusistebi. P. Rautkys, vienybičius čia! Na, kaip viskas, dėdė, klausiu? Gerai, sako. Einame prie temos. Gauju iš p. Rautkio gerą išpūdį ir nuomonę apie dienraštį VIENYBĖ. Sako, mes tuojau jau turėsime eiti pas Abromą į Juozapato pakelės sienautį, tai jaunesnioji karta turi užimti mūsų vietas. Žinau, sako, dabartinis vyr. redaktorius p. Vitaitis dar yra jaunas savo dvasia ir tikrai dar praskins jaunesiems kelią...

Užsuku pas visuomet linksmą, žilaplaukį, visuomet jauną, Jokūbą Rautkį. Tai senas vietos lietuvių pionierius. Nerandu "dėdės" Jokūbo namie. Randu Jo sūnų. Pasikalbame bendra gyvenimo ir darbo tema. Pagaliau "parbraukia" ir "senukas" O. nusistebi. P. Rautkys, vienybičius čia! Na, kaip viskas, dėdė, klausiu? Gerai, sako. Einame prie temos. Gauju iš p. Rautkio gerą išpūdį ir nuomonę apie dienraštį VIENYBĖ. Sako, mes tuojau jau turėsime eiti pas Abromą į Juozapato pakelės sienautį, tai jaunesnioji karta turi užimti mūsų vietas. Žinau, sako, dabartinis vyr. redaktorius p. Vitaitis dar yra jaunas savo dvasia ir tikrai dar praskins jaunesiems kelią...

Amerikos Lietuvių Draugijos valdyba (iš kairės į dešinę): dr. J. J. Kovarskas — vicepir., dr. J. Kella — izdin., dr. George A. Wiltrakis, dr. Bronius Zubrickas, — rašt., dr. Kazys Drangelis — draugijos pirmininkas.

PAGERBTAS PASIŽYMEJES PROFESIJOJE DR. WILTRAKIS

Dalyvaujant nariams ir svečiams daktarams Amerikos Lietuvių Draugija su rengė, gruodžio 3 dieną, Sandaros Klube, savo nariui, dr. G. A. Wiltrakui, pagerbimo bankietą. Prie nuodirdžių kalbų Lietuvos konsulo dr. P. Daužvardžio, dr. M. T. Striklio, dr. S. Biežio, dr. A. L. Graičiūno, dr. P. Z. Zalatoriaus, dr. B. Zubricko, dr. Jakubs ir kitų. Draugijos pirmininkas, dr. K. Drangelis, įteikė garbės nariui artistiška pieštą, su narių parašais, pagarbos pažymėjimą.

Šiam bankietui proga davė American College of Surgeons organizacija priėmęs dr. George A. Wiltrakį savo nariu ir suteikdama jam dar "Medical Records Honor Certificate".

Dr. Wiltrakis yra tikras lietuvis, čia gimes ir augęs. Jis užima aukštą ir atsakingą vietą Elgin State ligoninėje, yra docentu Loyola Medical School, duoda paskaitas Chicago Post-Graduate School of Surgery, yra U.S. Army Medical Corps atsargos kapitonas, pirmininkas Physician's Association of the Department of Public Welfare of the State of Illinois, ir šalia to viso, yra veikliu nariu Am. Liet. Daktarų Draugijoje. Jis yra kilnios dvasios darbininkas, kupinas energijos, visuomet siekias aukšto ir tiesioginio tikslo neiekvodamas žodžio ar laiko.

Amerikos Lietuvių Daktarų Draugija stato dr. G. A. Wiltrakį savo nariams ir profesijai sektinu pavyzdžiu ir linki jam tolesnių pasiekimų ne tik asmeniniai, bet ir lietuvių tautos gerovei.

Susitvėrė Lietuvių Moterų Amerikos Legijono 8-to Posto Talkos kuopa

Pasidarbavimu p. St. Tamuličienės prieš porą mėnesių čia susitvėrė Liet. Moterų Amerikos Legijono 8-to posto Talkos kuopa. Yra prisirašę apie penkiolika narių. Į nars priimamos tos moterys ir merginos, kurių vyrai, broliai, tėvai ar sūnūs yra tarnavę Amerikos arba sąjungininkų kariuomenėje arba Didžiojo karo dalyviai, buvę sąjungininkų pusėje. Į nars priimama ir šiaip pasižybes visuomenės veikėjos, kaip garbės narės.

Ši, tik ką susitvėrus Liet. Mot. Amerikos Legijonų Talkos kuopa yra užsibrėžus dirbti plačiai kultūros ir labdarybės srityje, kaip tai: šelpti našlaičius, lankyti ligonius, rengti paskaitas bei vaidinimus. Pirmiausia norima įsitaisyti su uniformas — baltas sukneles, tamsiai mėlynus apsiaustus ir kepuraites, kad būnant mieste kokiai parodai apvaikščiėjimui ir lietuvių moterų galėtų išeiti viešai savo tautą atstovaudamos. Šiam reikalui, ši moterų Talkos kuopa rengia įdomų vakarą 8 d. sausio šv. Kazimiero parapijos svetainėje.

Užsuku pas visuomet linksmą, žilaplaukį, visuomet jauną, Jokūbą Rautkį. Tai senas vietos lietuvių pionierius. Nerandu "dėdės" Jokūbo namie. Randu Jo sūnų. Pasikalbame bendra gyvenimo ir darbo tema. Pagaliau "parbraukia" ir "senukas" O. nusistebi. P. Rautkys, vienybičius čia! Na, kaip viskas, dėdė, klausiu? Gerai, sako. Einame prie temos. Gauju iš p. Rautkio gerą išpūdį ir nuomonę apie dienraštį VIENYBĖ. Sako, mes tuojau jau turėsime eiti pas Abromą į Juozapato pakelės sienautį, tai jaunesnioji karta turi užimti mūsų vietas. Žinau, sako, dabartinis vyr. redaktorius p. Vitaitis dar yra jaunas savo dvasia ir tikrai dar praskins jaunesiems kelią...

Užsuku pas visuomet linksmą, žilaplaukį, visuomet jauną, Jokūbą Rautkį. Tai senas vietos lietuvių pionierius. Nerandu "dėdės" Jokūbo namie. Randu Jo sūnų. Pasikalbame bendra gyvenimo ir darbo tema. Pagaliau "parbraukia" ir "senukas" O. nusistebi. P. Rautkys, vienybičius čia! Na, kaip viskas, dėdė, klausiu? Gerai, sako. Einame prie temos. Gauju iš p. Rautkio gerą išpūdį ir nuomonę apie dienraštį VIENYBĖ. Sako, mes tuojau jau turėsime eiti pas Abromą į Juozapato pakelės sienautį, tai jaunesnioji karta turi užimti mūsų vietas. Žinau, sako, dabartinis vyr. redaktorius p. Vitaitis dar yra jaunas savo dvasia ir tikrai dar praskins jaunesiems kelią...

Užsuku pas visuomet linksmą, žilaplaukį, visuomet jauną, Jokūbą Rautkį. Tai senas vietos lietuvių pionierius. Nerandu "dėdės" Jokūbo namie. Randu Jo sūnų. Pasikalbame bendra gyvenimo ir darbo tema. Pagaliau "parbraukia" ir "senukas" O. nusistebi. P. Rautkys, vienybičius čia! Na, kaip viskas, dėdė, klausiu? Gerai, sako. Einame prie temos. Gauju iš p. Rautkio gerą išpūdį ir nuomonę apie dienraštį VIENYBĖ. Sako, mes tuojau jau turėsime eiti pas Abromą į Juozapato pakelės sienautį, tai jaunesnioji karta turi užimti mūsų vietas. Žinau, sako, dabartinis vyr. redaktorius p. Vitaitis dar yra jaunas savo dvasia ir tikrai dar praskins jaunesiems kelią...

Užsuku pas visuomet linksmą, žilaplaukį, visuomet jauną, Jokūbą Rautkį. Tai senas vietos lietuvių pionierius. Nerandu "dėdės" Jokūbo namie. Randu Jo sūnų. Pasikalbame bendra gyvenimo ir darbo tema. Pagaliau "parbraukia" ir "senukas" O. nusistebi. P. Rautkys, vienybičius čia! Na, kaip viskas, dėdė, klausiu? Gerai, sako. Einame prie temos. Gauju iš p. Rautkio gerą išpūdį ir nuomonę apie dienraštį VIENYBĖ. Sako, mes tuojau jau turėsime eiti pas Abromą į Juozapato pakelės sienautį, tai jaunesnioji karta turi užimti mūsų vietas. Žinau, sako, dabartinis vyr. redaktorius p. Vitaitis dar yra jaunas savo dvasia ir tikrai dar praskins jaunesiems kelią...

Užsuku pas visuomet linksmą, žilaplaukį, visuomet jauną, Jokūbą Rautkį. Tai senas vietos lietuvių pionierius. Nerandu "dėdės" Jokūbo namie. Randu Jo sūnų. Pasikalbame bendra gyvenimo ir darbo tema. Pagaliau "parbraukia" ir "senukas" O. nusistebi. P. Rautkys, vienybičius čia! Na, kaip viskas, dėdė, klausiu? Gerai, sako. Einame prie temos. Gauju iš p. Rautkio gerą išpūdį ir nuomonę apie dienraštį VIENYBĖ. Sako, mes tuojau jau turėsime eiti pas Abromą į Juozapato pakelės sienautį, tai jaunesnioji karta turi užimti mūsų vietas. Žinau, sako, dabartinis vyr. redaktorius p. Vitaitis dar yra jaunas savo dvasia ir tikrai dar praskins jaunesiems kelią...

LIETUVISKAME MONTREALE

Vytauto Klubo pirmininkas Juškevičius, padarė išmintingą nuosprendį ir atsisakė nuo vietos. Kandidatuoja trys: Vagnas, Šarkis ir Vilkaitis. Juškevičius nesuprato tikrųjų klubo reikalų, nes vieton bendradarbiauti su tautine ir katalikiška visuomene bei jų draugijomis, jis davėsi prikabinėjamas kairumo apšaltams, kurie nėra mėgiami nei lietuvių nei vietos valdžios Quebec provincijoje. Tokiu būdu, klubui grėšė legalės klūtys ir lietuvių visuomenės nepritarimas. Reikia Juškauską pagirti, kad jis tai, pagaliau, suprato ir pasitraukė, nenorėdamas toliau klubo reikalams ir geram vardui kenkti.

Lapkr. 26 d. įvyko VVS skyriaus metiniai šokiai (baliūnai balius), pilnas, kaip žinoma; skiriamas Montreale lietuvių Kalėdų Eglaitė. Šiomet atėjo pastebėtinai skaičius čia augusio jaunimo. Rengėjai tikisi gauti veik tiek pat pelno, kiek pernai — apie šimtą dolerių. Rašytoja Aukštaitė išplatino keletą Vilniui vaduoti ženklių publikos tarpe. Vakaro vedėju buvo A. Sakalas, prie baro smarkiai dirbo K. Jesutis ir Paznokaitis, prie valgių Pundziuvienė ir Paznokaitienė, prie stalų Zinaitytė, Jesutienė, Ivaškevičienė.

Lap. 27 klebonas Bobinas išskėlė padėkos pietus parapijos komitetui, kurio energingos veiklos dėka, parapijai pavyko pastatyti šiemet naują kleboniją ir pagražinti bažnyčios vidų. Dalyvavo devyni komiteto nariai su žmonomis, taip pat, vargus, Žižiūnas su žmona. Po pietų buvo kalbų ir dainų programos. Komitetas nutarė atminčiai nusitrukinti fotografiją, kuri būtų brangi parapijos istorijai, nes tai šis komitetas griežtai pasuko parapijos reikalus, laimingesne "kryptimi". Buvo tartasi ir dažniau savo tarpe panašius, draugiškus susijimus padaryti, vieną mėnesį pas vieną, kitą pas kitą.

Pagal nustatytas, taisykles, kurios nėra labai vykios, nes neleidžia gamiam vyrui ilgai pabūti vadovaujamoje vietoje, kitais metais parapijos komitetas pirmininkas, regis, turi būti išrinktas Naruševičius. Šiomet pirmininkavo Verbyla, kuris labai energingai dirbo visokiuose parengimuose.

Artinasi Montreale miesto galvos ir tarybos narių rinkimai, ir šiemet kandidatai daugiau dėmesio atkreipė į lietuvius, nes klebono Bobino, studento Andriukačio, VVS skyriaus dėka apie lietuvius gana daug žinių ir paveikslų buvo įdėta vietos francūzių ir anglų laikraščiuose. Lietuviai pradeda būti žinomesni, kaip paplitinė jėga. Gaila tik, kad dar nesiranda užtektinai politiniai susipratusių vyrų suorganizuoti lietuvių Kanados piliiečių klubą, kuris šią lietuvių politinę jėgą tinkamai išnaudotų, išreikalaujamas iš miesto valdžios atitinkamų lietuviams darbo vietų ir kitokių privilegijų. Lietuviai dar neišnauduoja savo galios organizuotai, tačiau, politikieriai jau kreipia dėmesio į lietuvius balsuotojus. Vienas kandidatų į majorus, pavyzdžiui, kviečia lietuvius (lietuvišku paskelbimu) ir savo prakalbas. Kitas (tarybos narys Riel) lietuvišku skelbimu prašo už jį balsuoti.

Rašytoja Marė Aukštaitė tapo pakviesta į 5 metų katalikų laikraščio Amerika sukaktyves Brooklyne. Kaip žinoma, ji dalyvavo ir VIENYBĖS 50 metų jubiliejus parengime, kur padarė nemažą pažinčių su amerikiečiais. Klebonas Bobinas tapo pakviestas į Toronto lietuvių parapiją (kurioje klebonauja svetimtautis kunigas) išklaudyti išpažinčių ir duoti lietuviškas pamaldas gruodžio 11 d.

Šv. Elzbietos dr. ja džiaugiasi gražiu pelnu iš savo šokių vakaro, lapkr. 5. Pasirodo, pelno liko apie 50 dolerių. Kada ši draugija rengdavo šokius bendrai su Vytauto klubu, tai iš pirmininko Juškevičiaus negaudavo daugiau kaip 7-12 dolerių. Dabar moterys rengė šokius runumų salėje ir viską pačios kontroliavo.

Pasimirė Šliakienė, viena iš senesniųjų Montreale gyventojų. Mirė iš bereikalingo susijaudinimo po sunkios operacijos. Susijaudinimą patiekė kaimynas lietuvis. Gaila, kad tos srities (Tetervil parko) lietuvių taip ne kaimyniškai ir ne draugiškai sugyvena. Vyrai, nejuo taip sunku būti žmonėmis?...

Užsuku pas visuomet linksmą, žilaplaukį, visuomet jauną, Jokūbą Rautkį. Tai senas vietos lietuvių pionierius. Nerandu "dėdės" Jokūbo namie. Randu Jo sūnų. Pasikalbame bendra gyvenimo ir darbo tema. Pagaliau "parbraukia" ir "senukas" O. nusistebi. P. Rautkys, vienybičius čia! Na, kaip viskas, dėdė, klausiu? Gerai, sako. Einame prie temos. Gauju iš p. Rautkio gerą išpūdį ir nuomonę apie dienraštį VIENYBĖ. Sako, mes tuojau jau turėsime eiti pas Abromą į Juozapato pakelės sienautį, tai jaunesnioji karta turi užimti mūsų vietas. Žinau, sako, dabartinis vyr. redaktorius p. Vitaitis dar yra jaunas savo dvasia ir tikrai dar praskins jaunesiems kelią...

Užsuku pas visuomet linksmą, žilaplaukį, visuomet jauną, Jokūbą Rautkį. Tai senas vietos lietuvių pionierius. Nerandu "dėdės" Jokūbo namie. Randu Jo sūnų. Pasikalbame bendra gyvenimo ir darbo tema. Pagaliau "parbraukia" ir "senukas" O. nusistebi. P. Rautkys, vienybičius čia! Na, kaip viskas, dėdė, klausiu? Gerai, sako. Einame prie temos. Gauju iš p. Rautkio gerą išpūdį ir nuomonę apie dienraštį VIENYBĖ. Sako, mes tuojau jau turėsime eiti pas Abromą į Juozapato pakelės sienautį, tai jaunesnioji karta turi užimti mūsų vietas. Žinau, sako, dabartinis vyr. redaktorius p. Vitaitis dar yra jaunas savo dvasia ir tikrai dar praskins jaunesiems kelią...

Užsuku pas visuomet linksmą, žilaplaukį, visuomet jauną, Jokūbą Rautkį. Tai senas vietos lietuvių pionierius. Nerandu "dėdės" Jokūbo namie. Randu Jo sūnų. Pasikalbame bendra gyvenimo ir darbo tema. Pagaliau "parbraukia" ir "senukas" O. nusistebi. P. Rautkys, vienybičius čia! Na, kaip viskas, dėdė, klausiu? Gerai, sako. Einame prie temos. Gauju iš p. Rautkio gerą išpūdį ir nuomonę apie dienraštį VIENYBĖ. Sako, mes tuojau jau turėsime eiti pas Abromą į Juozapato pakelės sienautį, tai jaunesnioji karta turi užimti mūsų vietas. Žinau, sako, dabartinis vyr. redaktorius p. Vitaitis dar yra jaunas savo dvasia ir tikrai dar praskins jaunesiems kelią...

Užsuku pas visuomet linksmą, žilaplaukį, visuomet jauną, Jokūbą Rautkį. Tai senas vietos lietuvių pionierius. Nerandu "dėdės" Jokūbo namie. Randu Jo sūnų. Pasikalbame bendra gyvenimo ir darbo tema. Pagaliau "parbraukia" ir "senukas" O. nusistebi. P. Rautkys, vienybičius čia! Na, kaip viskas, dėdė, klausiu? Gerai, sako. Einame prie temos. Gauju iš p. Rautkio gerą išpūdį ir nuomonę apie dienraštį VIENYBĖ. Sako, mes tuojau jau turėsime eiti pas Abromą į Juozapato pakelės sienautį, tai jaunesnioji karta turi užimti mūsų vietas. Žinau, sako, dabartinis vyr. redaktorius p. Vitaitis dar yra jaunas savo dvasia ir tikrai dar praskins jaunesiems kelią...

RUOSIAMAS DIDŽIULIS KONCERTAS

MONTREAL, Canada. — D. L.K. Vytauto Klubas 8. m. gruodžio 11 d. 6 val. vak. rengia didžiulį koncertą. Koncertas įvyks 2161 St. Cheterine Str. Est.

Koncerto programa sudėtinga ir graži. Bus išpildyta eilė dainų ir k'tų pamarginimų. Rengėjai kviečia visus Montreale lietuvius skaitlingai koncerte dalyvauti. Įžanga tik 15 centų. Dramos sekcija

###

VIENYBĖ

Great Neck'o lietuvių žinios

GREAT NECK, N. Y.—Great neckiečiai smarkiai rengiasi prie vakarienių ir lak. P. Šaltenio sutiktuvių, kuri įvyks šį sekmadienį, gruodžio 11 d. 6 val. vakare, Kasmočių salėje. Komisija smarkiai dirba ir jai gelbsti visa eilė geros valios lietuvių. Merginų Klubas patarnaus prie stalų. Todėl kurie dar neturėjo progos pažinti šio klubo narių, būtina dalyvauti šioje vakarieneje. Visi, kurie aukavo dėl lėktuvo fondo vakarienių metu gaus dovanas, kurias lak. Šaltenis parvežė iš Lietuvos nuo Lietuvos Šaulių Sąjungos. Visi prašomi įsigyti bilietus kuo anksčiau, kad vėliau nesudarytų nesmagumo. Vakarienių bus parengta dėl apriboto skaičiaus, kiek tikėtų iš anksto bus parduota. Todėl atėjusiems be tikėtų gali pritrūkti vietos. Jau apie 100 tikėtų parduota. Norintieji dalyvauti tuojau įsigykite. Bilietų galima gauti pas komisijos narius: A. Vasiliauską, J. Stadulį, W. Wolf, Mrs. Rodger, Kasmočius, A. Šešką, Medginių Klubo narius ir visose krautuvėse. Bus valgių, gėrimų, muzika ir t.t.

Jack Malis (Jonas Masilius) Great Necko seniausio lietuvių bizniero sūnus, kuris pereiną vasarą buvo išrinktas iš daugelio kontestantų, kaip geriausias šokikas su savo grupe, kurį laiką lankėsi Naujoji Anglijoje—Conn. ir Mass. valstybėse. Dėkų dienų, lapkričio 24

Pradėjo lošti vienam New Yorko teatre (Alvin) (Boys from Aero Club) ir laimingai lošė iki 29 lapkr. ir tą vakarą šokant Jack Malis susižeidė koją. Dabar jis gydomsi ligoninėje ir netrukus grįš namo.

Linkime greit pagyti jaunam artistui.

Ponia Baranauskienė, gerai žinoma vietos bizniero J. Baranausko žmona. Dėkų dienoje grįžo iš Lietuvos. P. Baranauskienė viešėjo Lietuvoje virš trijų mėnesių ir parsivežė daug įspūdžių. Lietuvoje būti labai patiko. Ji aplankė daug įvairių Lietuvos vietų ir labai patenkinta Lietuvos padaryta pažanga: daug naujų mokyklų, visuomenės įstaigų, pagerintų ūkių, daug naujų kelių ir plentų.

Ponia Baranauskai dalyvaus vakarieneje gruodžio 11 d. Kasmočių salėje, tad turėsime progos su ja plačiau pasikalbėti apie Lietuvą. Rep.

GĖRIMAI SIUSTI DRAUDŽIAMA

Paštų valdyba praneša visiems žmonėms, kad artėjančių švenčių proga nebūtų su siuntiniais kartu siunčiama ir svajinamųjų gėrimų. Tas yra draudžiama paštų valdybos ir valdžios nustatytu įstatymu.

Taigi, venkite savo giminių ar pažįstamiems siusti paštu gėrimų, kaip likeriu, vyno ar degtinės. Radus, siuntinys bus konfiskuotas ir siuntėjas baudžiamas.

METINES RADJO SUKAKTUVES

NEWARK, N. J.—New Jersey Lietuvių Radijo programos vedėjai minėjo vienerių metų sukaktuves pereiną sekmadienį 9 val. ryte per stoiją WHOM. Sukaktuvių programa susidėjo iš dainų ir kalbų. Programą atidarė Juozas Ratkus, programų vedėjas. Dainavo Baltos Lelijos vyrų choras, perbėgdamas visų metų trumpoji formoj daineles, parašytas Juozo Ratkaus. Pusvalandžio programos buvo gyvas ir įdomus nuo pradžios iki pabaigai.

Per metus laiko programos vedėjai išlaikė savo prizažą nevertdami plokštelių (rekordų), bet gyvu balsu ir muzika linksmo klausytojus.

New Jersey Lietuvių Radijo per metus turėjo kelis parengimus, koncertus, vieną didelį pikniką pereiną vasarą. Kelintą savaitę rengia žaidimus bingo, Jurgio Dr-jos salėje, Newark. Iki šiam laikui jų visi parengimai buvo New Jersey, bet dabar susitarė su Lietuvių Piliiečių Klubu, Brooklyne, rengti didelį koncertą ir šokius Grand Paradise salėje sausio 22 dieną, 1939 m. Brooklyno lietuvių turės progos pamatyti ir klausyti jų pačių parašytų dainelių su pritaikinta muzika, kurias išpildys Radijo Vyrų Choras ir solistai.

PASVEIKINIMŲ SIUNTIMO REIKALŲ

Prieš pat šventes paštai užpildyti sveikinimų ir siunčiamųjų atvirukų laiškais. Pašto vyriausybė kreipiasi į siuntėjus ir prašo domės kreip-

Prašo pagalbos tremtiniais. — J.A.V. prezidento žmona p. Rooseveltiene šiomis dienomis kartu su A.D.F. Pirmininku p. Green dalyvaus New Yorko surengtoje vakarieneje, kurioje kalbėta apie pagalbos teikimą ištremtiems iš Vokietijos žydams.

ti į šios rūšies siunčiamus laiškus, pasveikinimus: spausdintos pasveikinimų kortelės, atvirukai (greetings) galima siusti ir neužklijuotame voke tame pat mieste ir reikia lipdyti pašto ženklas už 1½ cento nuo 2 iki 8 auncų.

Į kitus miestus siunčiant pasveikinimus paprastoje laiško formoje, reikia lipdyti 3 centų pašto ženklą. Tame pat mieste užklijuotas laiškas siusti, reikalinga klijuoti 2 centų pašto ženklą.

Šių taisyklių prisilaikydami pašto darbininkų darbą labai palengvinsite. Paštų valdyba.

SIUVEJŲ SUSIRINKIMAS

Kriaucių unijos 54-to skyriaus priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 14 d. 7:30 val. vakare. Piliiečių Klubo svetainėje, 280 Union Ave., Brooklyne.

Visi skyriaus nariai malonėkite dalyvauti, nes bus renkama pusė skyriaus valdybos sekantiems metams. Taigi yra daug svarbių dalykų aptarti. Sekr. Ch. Nečiunskas.

UKRAINŲ ŠOKIAI

Šeštadienį, gruodžio 10 d. 3 val. popiet Brooklyno Muziejuje įvyks ukrainų tautiniai šokiai. Šokių programą atliks ukrainų šokikai su savo tautiškais drabužiais.

Mrs. Mary Herman pradžioje programos pasakys kalbą ir supažindins su ukrainų tauta ir jų kultūra. Iš svarbesniųjų šokių bus išpildyta: "Hopak", "Arkan"—Karpatų šokis; "Ho nyveeter." Taigi bus atlikta ir graži dainų programa. Įėjimas laisvas.

OPERETES CHORO PRAKTIKA

Šiandien, penktadienį, gruodžio 9 d., 8 val. vak. įvyksta Operetės choro narių susirinkimas ir bendra choro pamoka. Choras rengiasi prie pirmojo savo viešo pasirodymo, todėl visų narių dalyvavimas praktikoje būtinas. Valdyba.

PARDAVIMAI

PARSIDUODA "The Triangle" Bar and Grill su pilnu keidimu, Kabaetas, šokiai, valgykla. Geroje ir patogioje vietoje. Prie didelio kelio, netoli Rockaway Beach, 94-04 Liberty Avenue, Ozone Park, N.Y.

Clement Voketaitis ADVOKATAS

50 COURT STREET, Brooklyn, N. Y.
Tel. Triangle 5-3622

168 GRAND STREET, Tel. J. Evergreen 8-7179

Tel. Market 3-5357

Michael Akialis, Jr. Laidotuvių Direktorius
195 Adams St., Newark, N.J.

Dr. H. MENDLOWITZ

Perkelt savo Williamsburgo ofisą į 522 BEDFORD AVE netoli Taylor St. BROOKLYN, N. Y. Tel. EVergreen 7-1312
PRIEMIMO VALANDOS: nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 v. vak. iki 8 val. FLATBUSH OFISAS: 2220 Avenue J

Artinas Kalėdų šventės ir Naujieji Metai. Artėjančioms šventėms atžymėti VIENYBES dienraštis rengiasi išleisti specialų švenčių numerį.

Vietos ir visų kolonijų biznieriui pasikubinkite su savo sveikinimais ir biznio skelbimais. Profesionalai, skaitytajai ir plačioji lietuvių visuomenė papuoškite dienraštį savo sveikinimais ir rašiniais.

Švenčių proga VIENYBES dienraščio numeris išeis stambus, gražus, spalvuotas. Nevilkinkite iki paskutinių dienų.

Angliai! Angliai!

Pirkite Anglius Dabar!

LISAUSKO ANGLIŲ CO.

335 Union Avenue, Nes kainos nuo spalų 1 d. pabrangs.

Telefonuokite tuojau EVergreen 7-7550 Brooklyn, N. Y.

Būk tikras, kad pirksi sau vyną ir degtinę žinomoje Krautuvėje

MANHATTAN LIQUOR

Krautuvė yra didžiausia ir parduoda žemiausiomis kainomis visame Williamsburge

264 GRAND ST., kampas Roebing Str. Brooklyn, N.Y.

SPECIALIS SIOS SAVAITES PIRKINYS

AMBER CREAM gryna Straight Bourbon degtinė, 2½ metų senumo. Distilled in Pennsylvania, 90 proof. 79c. pantei, \$1.49 kvortai.

Didžiausias pasirinkimas visokias rūšių degtinių Tel. EVergreen 7-1645 License No. L286

HAVEMEYER 8-0259 RALPH KRUCH FOTOGRAFAS 65-23 GRAND AVENUE MASPETH, N. Y.

VINCAS J. DAUNORA APTIEKORIUS
TIKRA LIETUVIŠKA APTIEKA
LIETUVIS PAS LIETUVI
229 BEDFORD AVE. KAMPAS NORTH 425 GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ

Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžėse iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS

Namie gaminti ledai (Ice Cream)

Geriausi užkandžiai

ALUS IS KRANO IR BONKUTEMIS

JUOZAS GINKUS

495 Grand Street, Brooklyn, N. Y. EVERGREEN 4 7142

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

660 Grand St., Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC

Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

Tel. EVergreen 7-4335

Koplyčia Laidotuviams

ESTATE of A. J. VALANTIEJUS

T. FRED LEFEVRE, Manager

54-41 72nd STREET, MASPETH, L. I., N. Y.

Telephone NEWton 9-4464 & MICHigan 2-1717

BARRY P. SHALINS

(BALINSKAS)

84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.

Tel. VIrginia 7-4499

Koplyčia Laidotuviams

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

KOPLYCIOS LAIDOTUVEMS

Tel. EVergreen 8-9770

Phone STagg 2-0783 Night HAVemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA

NOTARY PUBLIC

337 UNION AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

Lietuviškas Monopolis
KIEKVIENĄ SAVAITĘ TURI DEGTINIŲ NUPIGINTOMIS KAINOMIS ŠIĄ SAVAITĘ YRA ŠIOS:

REPUBLIC STRAIGHT RYE, 90 proof 2½ metų senumo. Kaina: kvorta \$1.89 pantė 97c. Ši degtinė yra padaryta iš grynų rugių, prisilaikant Marylando formulę ir tradicijų.

TWO NATURALS, Glenmore Kentucky degtinė, 1 metų senumo 90 proof, kaina kvortai \$1.45. 3 kvortos už \$4.00.

REPUBLIC LIQUOR STORE
415-17 KEAP STREET, BROOKLYN, N. Y.
Arti Grand Street Telefonas: EVergreen 7-2089 LIC. No. L 72

TARZANAS DRĄSUOLIS

44. Pasmerktasis Balzo nuėjo liežuviu lenta į pačią stabo nasrų gilumą. Po jo kojų buvo gilus ir tamsi stabo tuštuma, kur metamos žmonių aukos. Šie žiaurūs laukiniai tikėdavo, kad tuomi jie pagerbia Dievą, kuris augina medžius. Grįžęs ant pagrindų raganius Kagunda pakėlė ranką.

Prie virvės, kuri laikė pririštą stabo liežuviu galą, stovėjo budelis su aštriu peiliu. Kagunda iškilmingai suriko: "Aiii-ja-ja-ja!" ir pamojo budeliui. Šis vienu užsimojimu nupiovė laikantį liežuvių virvę. Iškištasis liežuviu galas švystelėjo aukštyn, kai nasruose Balzo atsivėrė kitą jo galą.

Nuo staiga nusvirusios žemyn lentos stabo nasruose Balzo akimirksny nukrito žemyn ir trenksmingai plumtelėjo į stabo dugną. Čia sutratėjo jo kaulai ir usiro sąnariai. Iš stavo vi daus pasigirdo jo garsumas rėkimas ir vaijojimai. Susirinkusieji laukiniai klausė tų riksmų tylėdami.

Mirštančiojo Balzo riksmas ir vaijojimai svaigino Mariutę, kuri dabar suprato, kad ir ją toks pat likimas laukia. Nors ji jau ir manė, kad Tarzanas juos pametė, bet vis tik jo stipri ir galinga figūra stovėjo jos mintyje. "Ak, kad čia būtų Tarzanas..." Bet Tarzanas buvo toli nuo jų visų.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame VIENYBES numeryje

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis